

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ироаи Паёми хамасолаи худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъкид менамоянд, ки воқеоту таҳаввулоту ҷомеаи мухталифи ҷаҳонӣ ҳар яки моро хушдор месозад, ки зиракии сиёсӣ, омодагии доимӣ, эҳсоси баланди ватандӯстӣ, ҳудогоҳӣ ва муқаддас доштани ҳифзи намудани ҳама арзишҳои истиқлолияти давлати куҳанбунёдамонро аз даст надихем. Ва ин албатта амали воқеист. Чунки вазъи зудтағйирёбандаи ҷаҳони муосир, зиёд гардидани равиёву ташкилотҳои тундрави террористиву экстремистӣ ва дигар зуҳуроти таҳдидовари хатарнок метавонад сулҳу субот ва ҳаёти оромро осудаи мардумони кишвари моро ҳалалдор намояд. Аз ин рӯ, Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ҳалли масъалаҳои мустаҳкам намудани иқтисоди муқофавии кишвар диққати махсус зоҳир намуда, онро аз рӯзҳои аввали таъсисёбии Қувваҳои Мусаллаҳ таҳти назорати доимии худ қарор додаанд. Чунки дар ҳар давра замон ҳеҷ як давлату ҳалқият бе Қувваҳои Мусаллаҳи худ вучуд дошта наметавонад. Зеро ин қувва амнияти кишвар буда, оромӣю осоиштагии мардум ва сулҳу суботи таъминкунандаи ҳар як давлат аст.

23-юми феввали соли 2018 аз таъсисёбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон 24 сол пури мешавад.

Баъди пош хӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ сарфи назар аз он, ки кишварро вазъи печидани ҳарбӣ-сиёсӣ ё худ муноқишаҳои дохилӣ фарогир буд, Тоҷикистони тозаистиклол ба таъсиси Қувваҳои Мусаллаҳи худ шурӯъ намуд. Вале барои бунёди он ягон заминаи моддиву техникаӣ вучуд надошт. Яъне ташкили Артиши миллии мо дар ҷои ҳолӣ, аз сифри шурӯъ гардид.

18-уми декабри соли 1992 аз ҷониби Раиси Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон Қарор «Дар бораи таъсиси Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба имзо расида, он дар заминаи «Фронти ҳалқӣ» ва қувваҳои, ки ҳукумати конститутисиониро ҷонибдорӣ мекарданд, таъсис дода шуд. Ҳамин тариқ, 23-юми феввали соли 1994 дар солгарди нахустини Артиши миллӣ, паради ҳарбӣ баргузор гардид, ки он рӯз расман

санаи таъсисёбии Қувваҳои Мусаллахи Ҷумҳурии Тоҷикистон эълон карда шуд.

Қувваҳои Мусаллахи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯзҳои таъсисёбӣ се мархиларо паси сар намудааст. Аз ҷумла, давраҳои сохтмону ибтидоии Артиш, бунёди навҳои Қувваҳои Мусаллаҳ ва таҳкиму тақвият бахшидани сатҳи омодагии ҷангии он.

Айни ҳол, дар ҳайати Артиши миллӣ се навҳои Қувваҳои Мусаллаҳ фаъолият дорад: Қўшунҳои хушқигард, Қўшунҳои зудамал, Қувваҳои ҳарбӣ-ҳавоӣ ва мудофиаи зиддихавоӣ. Илова бар ин, ислоҳоти ҳарбӣ дар Қувваҳои Мусаллаҳ ханӯз ҳам идома дорад.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳри мустаҳкам намудани қобилияти мудофиавии кишвар, баланд бардоштани сатҳи омодагии ҳарбӣ, бехтар гардонидани шароити моддию техникаӣ ва вазъи иҷтимоии хизматчиёни ҳарбӣ ғамхории пайваста зоҳир менамояд.

Ба ҳамин тартиб, ҳамасола тибқи нақшаи ягонаи тайёрии ҷангӣ дар Қувваҳои Мусаллаҳ дар дохили кишвар маҷмуи машқҳои муштаракӣ зидди террористӣ, тамринҳои васеи амалиётӣ-тактикӣ, машғулиятҳои омодагии сафарбарӣ, ҷамъомади мудофиаи ҳудудӣ бо ҷалби раисони вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳои мамлакат, шаҳрвандони ҷумҳурӣ ва дигар сохторҳои қудратӣ дар ҳама ғарнизонҳо ташкил ва гузаронида мешаванд. Танҳо дар давоми соли 2016 дар тамоми ғарнизонҳои ҷумҳурӣ беш аз сад ҳазор нафар шаҳрвандони дар эҳтиёт қарордошта ба ҷамъомаду машғулиятҳои гуногуни таълимӣ фаро гирифта шуданд. Илова бар ин, зиёда аз ҳазор адад техникаҳои зирехпӯши ҷангиву артиллерӣ, автомашинаҳои махсуси зирехдор, авиатсияи ҳарбӣ, автомашинаҳои боркашу нақлиётӣ дар машқҳои муштаракӣ дохили кишвар истифода шуданд.

Батадрич баҳри ҳамохангсозии фаъолияти муштарак бо сохторҳои кишварҳои минтақа ва ҷаҳон дар мубориза бар зидди терроризми байналмилалӣ, пешгирӣ ва пахншавии экстремизм ва сайқал додани маҳорату малакаи ҷангии ҳайати шахсӣ ҷӣ дар ҳудуди Тоҷикистон ва ҷӣ берун аз он дар доираи созмонҳои бонуфузи ҷомеаи ҷаҳонӣ ҳар сол тибқи нақша пайваста машқҳои васеи муштаракӣ ҳарбӣ низ гузаронида мешавад.

Умуман дар давоми 24 соли фаъолият ва бурду боҳт дар Қувваҳои Мусаллаҳ, аз ҳисоби

афсарону сарбозон хазорхо нафар мутахассисони сохаҳои мухталифи силоху аслиха, аз кабили нишонгир снайперхо, парашутистон, минаҷӯён, тирандозон, нишонгиру ронандагони техникаҳои вазнини зирехпӯши чангӣ, хавонавардони харбӣ ва дигар ихтисосхое, ки барои Артиши миллии Тоҷикистон заруранд, омода гашта, дар комиссариатҳои харбӣ ба ҳайси нерӯҳои эҳтиётӣ ба кайд гирифта шудаанд.

Имрӯз сафи Артиши миллӣ, асосан аз ҳисоби хатмкунандагони Донишкадаи харбии Вазорати мудофия ва Академияву омӯзишгоҳҳои олии харбии давлатҳои хориҷи дуру наздик, бо афсарони касбӣ пурра гардонида мешавад. То ин дам, аз ҳисоби хатмкунандагони Донишкадаи харбӣ, ки ҳамасола наздики 200 нафар афсарони касбӣ онро хатм менамоянд, ҳудуди се ҳазор нафар ба ҳайати ҷузъу томҳои Вазорати мудофия ва дигар сохтору мақомоти қудратии кишвар шомил гардидаанд.

Илова бар ин, ҳамасола афсарон ва курсантони тоҷик ба муассисаҳои таҳсилоти харбии Федератсияи Россия, Ҷумҳуриҳои Қазоқистон, Озарбойҷон, Ҳиндустон, Ҷумҳурии Мардумии Чин, Британияи Кабир, Канада, Ҷумҳурии Федеролии Олмон, Фаронса ва Амрико бахри таҳсил, бозомӯзӣ ва баланд бардоштани малакаи касбӣ фиристода мешаванд.

Тадбирҳои саривақтӣ вобаста ба тайёр намудани мутахассисон дар ин мактабҳои олии имкон дод, ки сафи навҳои Қувваҳои Мусаллаҳ, ҷузъу томҳои Вазорати мудофия ва дигар сохторҳои қудратӣ бо афсарони касбӣ пурра гардонида шаванд.

Айни ҳол, дар муассисаҳои олии таълимии харбии кишварҳои хориҷ наздики 800 нафар таҳсилӣ илми низомӣ менамоянд, ки ҳайати онро курсантону шунавандагон ташкил медиҳанд.

Ҳамкории харбӣ ва харбӣ-техникии Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кишварҳои хориҷ ва созмонҳои байналмилалӣ асосан дар самтҳои мубодилаи иттилооту таҷрибаомӯзӣ дар мубориза бар зидди терроризму дигар зухуроти номатлуб, ташкили пайвастаи машқу унсурҳои мухталифи низомӣ, оmodасозии афсарони касбӣ ва расонидани кӯмакҳои техникӣ ба Артиши ҷавони кишвар ба роҳ монда шудааст. Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамкорӣҳои самарабахшро бо созмонҳои байналмилалӣ, аз ҷумлаи Созмони Аҳдномаи Амнияти Дастаҷамъӣ, Созмони Ҳамкории Шанхай, Амният ва Ҳамкорӣ дар Аврупо, Аҳдномаи Атлантикаи Шимолӣ (НАТО), «Барномаи рушди Созмони Миллалӣ Муттаҳид оид ба «Дастгирии кӯшишҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар

татбики проблемаҳои минаҳо» ва дигар ташкилотҳои бонуфузи ҷомеаи ҷаҳонӣ густириш додааст.

Айни замон, Вазорати мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо зиёда аз 50 кишвари олам ҳамкорҳои ҳарбӣ ва ҳарбӣ-техникиро ба роҳ мондааст.

20-уми феврالی соли 2015 бо фармони Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон Консепсияи корҳои сиёсӣ - тарбиявӣ дар Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат ба имзо расонида шуд, ки он тартиб, моҳият ва мавқеи системаи корҳои сиёсӣ - тарбиявиро вобаста ба амалӣ намудани сиёсати давлат дар соҳаи ҳарбӣ, таъмин намудани ҳолати ахлоқию рӯҳии ҳаёти шахсӣ, қонуниятҳои тартиботи ҳуқуқӣ, волоияти қонун, муштаҳкам намудани интизоми ҳарбӣ, баланд бардоштани мақоми Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар ҷомеа таъмин менамояд.

Чунки сатҳи баланди омодагии ҷангии ҳаёти шахсии Қувваҳои Мусаллаҳ дар ҳар давраи замон аз таълиму тарбияи ҳуби афсарону сарбозон, сайқал додани дониши сиёсӣ низомӣ ва ба эҳсоси баланди ватандӯстиву садоқатмандии хизматчиёни ҳарбӣ вобастагии зиёд дорад. Ин аст, ки хизматчиёни ҳарбии қисму воҳидҳои ҳарбӣ иштирокчиёни фаъоли ҳама гуна ҷараёнҳои сатҳи ҷумҳуриявӣанд.

Бо мақсади пешгирӣ намудани қонуншиканӣ, аз байн бурдани сатҳи содиршавии ҷинояткорӣ ва дигар рафторҳои ғайриқонунавӣ дар миёни ҳаёти шахсии ҷузъу томҳо корҳои тарғиботию ташвиқотию вобаста ба нақшаи пешбинишудаи фаъолият дар қисмҳои ҳарбӣ бо хизматчиёни ҳарбии сатҳу зинаҳои гуногуни Артиши миллӣ, асосан ҷаҳати пурзӯр намудани интизоми ҳарбӣ, риояи қонуният ва талаботи бечунуҷарои оинномаҳои умумихарбии Қувваҳои Мусаллаҳ муташаккилона ба роҳ мемонанд.

Дар ин замина, як қатор дастурамалҳои методӣ, рӯзномаву маҷаллаҳо, китобу дигар маҷмӯаҳои илмӣ-методӣ ба таъҷи расонида шуда, барномаҳои рангини телевизионӣ, филмҳои тарғибкунандаи ватандӯстӣ ва амсоли ин таҳия ва манзури хизматчиёни ҳарбӣ гардонидани мешаванд.

Ҳамзамон дар қисмҳои ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳ пайваста ҷараёнҳои сиёсӣ

фархангӣ ва хизмативу маишӣ доир карда мешаванд. Ва барои амалӣ намудани чунин корҳо дар тамоми ҷузъу томҳои Вазорати мудофияи мамлакат китобхона ва дигар тоҷорҳои фархангиву фарогатӣ муҳайё аст.

Илова бар ин, барои боз ҳам мустаҳкам намудани робитаи хизматчиёни ҳарбӣ бо аҳли ҷомеа дар қисму воҳидҳои низомӣ суҳбату воҳӯрии сарбозон бо волидону толибилмони мактабҳои миёна, ҷавонони то синни даъватӣ, масъулини вазорату кумитаҳо, идораҳои давлатӣ, аҳли зиёи кишвар ва дигар афроди некбини ҷомеа доир гардида, ҳамчунин пайвасти маҳфилу озмунҳои фархангӣ ва мусобикаҳои варзишӣ ташкилу ба роҳ монда мешаванд.

Пӯшида нест, ки солҳои аввали истиқлолият ҷузъу томҳои нафтаъсиси Қувваҳои Мусаллаҳ дар пойгоҳҳои муассисаҳои гуногуни давлатӣ таъсис ёфта буданд.

Батадрич қисмҳои ҳарбӣ вобаста ба ҳадафу вазифаҳои таъсису уҳдадорӣ, аз ҳудуди пойтахт ва аз дигар мавзехои наздики минтақаҳои аҳолинишин бароварда шуда, дар мавзехои стратегии мамлакат ҷойгир карда шуданд.

Илова бар ин, дар давоми 24-соли рушду нумӯи Артиши миллӣ маҳз бо дастгирии Сарфармондеҳи Олии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар гарнизонҳои Хатлону Сугд, Хоруг, Душанбе ва ноҳияҳои тобеи марказ биноҳои маъмурию ситоди қисмҳои ҳарбӣ, комиссариатҳои ҳарбӣ, хобгоҳҳои аскарону афсарон, синфхонаҳои таълимӣ, иншооти ёрирасони коммуналӣ, истгоҳҳои доимӣ барои нигоҳдории техникаи ҳарбӣ ва дигар иншооти зарурии ҳарбӣ дар муддати кӯтоҳ, бо сифати баланд, ҳарчотӣ камтарин, бо меъёри ҳарбӣ ва талаботи ҳозиразамони ҳарбӣ мавриди истифода қарор дода шуданд.

Масъалаи таъмини хизматчиёни ҳарбӣ бо манзили истиқоматӣ ҳамеша мавриди тавачҷӯҳи Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қарор дошта, тайи ин солҳо баҳри иҷрои ин мақсад аз ҷониби давлату ҳукумати ҷумҳурӣ қорҳои зиёде амалӣ карда шудааст.

Дар давоми панҷ соли охир дар ҳудуди ҳамаи вилоятҳо ва пойтахти кишвар танҳо аз Вазорати мудофия назди 400 нафар хизматчиёни ҳарбӣ ва оилаҳои онҳо бо манзили зист таъмин гардиданд ва бунёди хонаҳои истиқоматӣ ё худ шаҳраки низомӣён барои афсарону оилаҳои онҳо ҳамоно идома доранд.

Бо максоди чисман обутоб ёфтани афсарону сарбозон, баланд бардоштани маҳорату малакаи ҷангии хизматчиёни ҳарбӣ аз соли 2002 дар тобеияти Вазорати мудофия Клуби марказии варзишии артиш таъсис дода шуд. Клуби мазкур яке аз шоҳаҳои бозётимоди варзиши чумхурӣ ба ҳисоб рафта, варзишгарони он ба ҳайси дастаҳои мунтахаби кишвар шомил буда, аз рӯи намудҳои гуногуни варзиш дар садҳо мусобикаҳои чумхуриявӣ байналмилалӣ ширкат ва зинаҳои намоёни ифтихорино ишғол намудаанд. Варзишгарони Клуби марказии варзишии артиш баҳри ривочу раванги варзиши ҳарбӣ саҳми арзандаи ҳудро гузоштаанд. Варзишгарони Клуби мазкур ҳамасола дар мусобикаҳои байналмилалӣ чумхуриявӣ ширкат намуда, бо иштироки фаъолонаи худ бо медалҳои тиллоӣ нукра, медали биринҷӣ, ифтихорномаҳои зиёд ва дигар тухфаҳои арзанда сарфароз гардонидани шудаанд.

Илова бар ин, дар қисмҳои ҳарбии Вазорати мудофия тоҷору майдонҳои хуби варзишӣ ва барои обу тоби бадан дигар шароитҳои зарури муҳаё гардонидани шудааст, ки чунин шароитҳо имкон медиҳад тамоми машғулиятҳои ҷисмони сари вақт ва дар сатҳи лозима таҳкилу ба роҳ монда шавад. Ин аст, ки айни ҳол дар тобеияти тамоми ҷузъу томҳои Вазорати мудофия дастаҳои варзишгар амал карда, дар тамоми мусобикаҳо ширкати фаъолона менамоянд.

Бо максоди дар сатҳи баланд таҷлил намудани 25-умин солгарди таъсисёбии Кувваҳои Мусаллаҳи мамлакат ҳаёти роҳбариву фармондеҳии Вазорати мудофияи кишвар як қатор ҷорабинҳои сиёсӣ фарҳангӣ ва варзиширо ба нақша гирифта, онро тадриҷан амалӣ намуда истодаанд.

Дар соли 2017 аз сарбози қаторӣ то хизматчиёни ҳарбии олирутбаи Вазорати мудофия шиори “20-солагии Ваҳдати миллиро бо нерӯи тоза ва омодабошии баланди ҷангӣ пешвоз мегирам” қабул намуда, баҳри таъмини амнияти марзӣ бӯми аҷдодӣ ва пойдоҳии сулҳу суботи ҷомеа доимо тайёранд.

Умуман талаботи қонунҳои амалқунанда, амру супоришҳо ва иқдому ташаббусҳои, ки бо фармони Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар назди ҳаёти роҳбариву фармондеҳӣ ва қулли хизматчиёни ҳарбӣ гузошта мешаванд, аз тарафи хизматчиёни ҳарбии сатҳу зинаҳои гуногуни Артиши миллӣ сари вақт ва бо сарбаландӣ иҷро мегарданд.

МАРКАЗИ МАТБУОТИ ВАЗОРАТИ МУДОФИАИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН